

ROTTERDAMSCHER COURANT.

ZATURDAG 15 NOVEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 13 november.

De veel besprokene zinsnede in de toespraak, door lord Palmerston aan den feestmaaltijd van den Lord Maire, in antwoord op den aan Hr. Ms. Ministers gebragte feestdrank, gehouden, luide woordelijk dus: „In den aanvang van dit jaar bezat Engeland het schoonste leger en de schitterendste vloot die ooit tot verdediging van Englands eer en regten op de been gebragt en uiterust zijn. De geestdrift der Natie was zoo hoog gestegen als men het ooit in de jaarboeken van ons Land gezien had. Alles voorspelde ons, voor het geval dat de oorlog wafe voortgezet, toekomstige overwinningen, minstens gelijk aan die welke de wapenen der bondgenooten reeds bekrond hadden. Maar toen wij zagen dat wij, door onderhandelingen, vredes-voorwaarden verwerven konden welke aan onze billijke eischen konden voldoen en den toekomstigen vrede en de onafhankelijkheid van Europa waarborgen, hebben wij het onzen pligt geacht den degen weder in de schede te steken en een einde aan de vijandelijkheden te maken. Wij hielden ons overtuigd dat het Engelsche Volk het vooruitzicht op nieuwe toevoegselen aan zijnen roem ter land en ter zee geredelijk zou laten varen, wanneer het zag dat het doel des oorlogs bereikt was. Thans blijft er over die vredesvoorwaarden getrouw na te komen en eerlijk op te volgen, en dan, ik houd er mij van overtuigd, zal de vrede van Europa op een hechten en duurzamen grondslag gevestigd zijn.” Niet minder dan 1300 personen namen aan het luisterrijk banket deel. Daartoe behoorden de hertog van Cambridge, de markies van Salisbury, graaf Harrowby, lord Panmure, sir B. Hall, de gezanten van Brazilië, Mexico, Perzië en Haïti en de generaal sir W. Williams van Kars.

Heden verzekert men nu weder dat de Napelsche Gezanten hier en te Parijs hunne paspoorten werkelijk ontvangen hebben.

Gedurende de laatste week hebben 10 naar de Australische kolonien bestemde schepen de haven van Londen verlaten, namelijk 5 naar Port Philip, 1 naar Sydney, 1 naar Adelaide, 1 naar Moretonbaai, 1 naar Swanriver en 1 naar Canterbury in Nieuw Zeeland. Overigens zijn hier in den loop der genoemde week 176 schepen in- en 137 uitgeklaard.

Het cijfer der sterfgevallen in deze hoofdstad steeg in de zaterdag geëindigde week van 969 tot 1006, derhalve altijd nog 129 beneden het gemiddeld getal in dezelfde week der tien laatste jaren. In de vorige week werden hier 1611 geboren en aangegeven, namelijk 820 jongens en 791 meisjes.

Te Oxford ziet men bijna dagelijks een grijsaard van 100 jaren en 8 maanden de kruiden welke hij in de velden opzammelt aan de apothekers verkoopen, ten einde daardoor zijn levensonderhoud te verdienen. Hij is nog in het volle bezit zijner lichaams- en geestvermogens.

Per telegraaf verneemt men dat de stoomboot Calcutta, die Alexandria den 5 dezer verliet, gisteren te Trieste gearriveerd is. De voorbereidselen voor de expeditie naar de Perzische Golf werden op groote schaal voortgezet. Nadat de Perzen de stad Furrath in Affghaniestan bemagtigd hadden hebben zij den Gouverneur dier plaats gevankelijk naar Teheran gevoerd. Herat hield nog altijd vol. — In Peshawur leden de inlandsche troepen zwaar aan koorts.

PARIS den 13 november.

Reeds is gemeld dat de Zwitsersche generaal Dufour, met eene bijzondere zending belast, herwaarts was afgereisd. Omtrent het doel daarvan wordt uit Berne geschreven hoe de Bondsraad, na dien keizer Napoleon te verstaan had gegeven dat de vrijlating der te Neufchatel gevangen gemaakten hem toescheen de onderhandelingen gemakkelijker te zullen maken, den Generaal, die de voormalige leermeester des Keizers is, naar Parijs heeft afgevaardigd, om hem de gronden te doen kennen op welke eene zoodanige vrijlating den Bondsraad onmogelijk voorkomt.

Een Franschman, de heer de la Roquette, heeft, tot opnemng daarvan in de archiven van het Aardrijkskundig Genootschap van Frankrijk, eene levensbeschrijving van sir J. Franklin, den rampspoedigen held der expeditie naar de noordelijke zeeën, vervaardigd. Daarin wordt, bij het verslag der door lady Franklin aangewende pogingen om haren echtgenoot uit zijnen deerniswaardigen toestand te redden, een brief gevonden, door keizerin Eugenie, korten tijd na haar huwelijk, aan lady Franklin gerigt, welke brief, zoo ver men weet, de eerste van hare hand is die nog ooit openbaar werd gemaakt. Die zinsnede daarvan tot wier openbaarmaking de heer de la Roquette gerechtigd is geworden luidt dus: „Het is inzonderheid als vrouw en als gade dat ik mij gelukkig zou achten Frankrijk zijne pogingen met de edelmoedige pogingen van Engeland te zien vereenigen, welke in de eerste plaats ten doel hebben een man te redden, wiens huiselijke deugden gewis zijne uitgebreide kunde en zijnen moed evenaren, naardien hij u eene zoo bewonderenswaardige zelfopoffering heeft ingeboezemd. O ik hoop dat de Hemel u ten laatste eene goede uitkomst schenken zal welke uwe echtelijke teederheid verdient. Dan, Mevrouw, zal er iemand zijn die een zeer opregt deel in de vreugde der echtgenoot van kapitein Franklin nemen zal, het zal de echtgenoot van keizer Napoleon wezen.”

In de Parijsche hooge kringen maakt thans veel opgang de 23jarige zoon van graaf Orloff, welk jong mensch in den Oosterschen oorlog twintig malen werd gewond en bij de belegering van Silistria een oog verloor. Hij denkt hier geruimen tijd door te brengen.

De Moniteur behelst eene kennisgeving des Ministers van oorlog, waarbij die Fransche militairen, welke aan den krijgstogt in de Oostzee deel namen, opgeroepen worden om hunne aanspraak op het verwerven der Victoria-medaille te doen gelden.

Het korps guides heeft prachtige groene dolmans bekomen, welke met astrakan zijn afgezet.

Gedurende de maand oktober beliep de opbrengst der gezamenlijke Parijzer schouwburgen, openbare concerten en bals 1,273,173 francs, derhalve 149,472 francs meer dan in de maand september.

Alhier zijn berigten ontvangen nopens de ontvlugting uit de straf-kolonie Cayenne van verschillende derwaarts getransporteerde Franschen; van de 41 personen, welke deze onderneming hebben gewaagd, zijn 39 behouden te Paramaribo aangekomen, nadat zij met groote moeijelijkheden en vele gevaren te worstelen hadden gehad, vooral daar de door hen vervaardigde vlotten of vaartuigen zeer gebrekkig waren; de twee overigen zijn onder weg door wilde dieren verscheurd. Daar de Hollandsche overheden niet wisten of zij werkelijk om staatkundige redenen getransporteerd dan wel galei-boeven voor zich zagen, hadden zij hen in de gevangenis geleid, waar zij zich den 30 september 11. bevonden, doch zij zouden spoedig op vrije voeten worden gesteld.

Uit de bewoordingen, in welke la Presse d'Orient zich over de aftreding van Aali-pacha als grootvizier en zijne vervanging door Reschid-pacha uitlaat, blijkt duidelijk hoe het er verre af is dat eerstgenoemde staatsman in ongenade zou gevallen zijn. De door hem het Rijk en den Sultan bewezen diensten worden ten hoogste geroemd, maar daarbij gevoegd hoe de geschillen, over de uitvoering van het Parijzer verdrag gerezen, en de onverwachte moeijelijkheden, uit bijzondere omstandigheden ontstaan, Aali-pacha, die een der onderhandelaars geweest is, in eene zeer moeijelijke stelling gebragt hebben, en de tegenwoordige stand der zaken, gepaard aan het ernstige der omstandigheden, het bewind van eene onafhankelijke persoonlijkheid schenen te vorderen, die kundig en beproefd was. Derhalve had de Sultan zijn oog op Reschid-pacha geslagen, die de Europeesche menschen en zaken kent, wiens langdurige diplomatieke en staatkundige loopbaan en uitstekende ondervinding, zoowel van binnen- als buitenlandsche belangen, van hem doen verwachten dat hij het middel vinden zal om de moeijelijkheden van het oogenblik op te lossen, in dier voege dat hij gelijktijdig de waardigheid van zijnen Souverein ophoudt en de belangen der Mogendheden dient, welke de zaak van Turkije zoo opregtelijk verdedigd hebben. Daarna, dus luidt het verder, wacht eene misschien nog ernstiger en moeijelijker taak de zorgen der Regering, het in werking brengen namelijk dier groote beginselen van burgerlijke vrijheid en gelijkheid en van godsdienstige verdraagzaamheid, zonder welke geen vooruitgang of beschaving mogelijk is. Ook voor deze taak is Reschid-pacha bij uitnemendheid berekend. Het artikel eindigt met deze woorden: „Die beide staatslieden hebben hunne zending nog niet vol-eindigd. Het uur zal komen, en het is noodzakelijk dat het spoedig kome, waarin het Land wordt opgeheven, waarin al de opgedroogde bronnen van zijnen rijkdom op nieuw in werking komen, en het, door werkzaamheid, kracht en eerlijkheid, den rang herwinne dien zijn staatkundig gewigt het aanwijst. Op dien dag zal aller samenwerking vereischt worden, goede verstandhouding en vaderlandsliefde zullen de éénige drijfveer van aller ijver en verknochtheid moeten zijn. Op dien dag zullen wij de namen van Reschid-pacha en Aali-pacha gelijkelijk begroeten, en wij twijfelen er niet aan of zij zullen waardiglijk de geheiligde pligten weten te vervullen welke hun het hooge vertrouwen, waarmede Z. M. de Sultan hen beurtelings vereerd heeft, voor het oog des Lands oplegt.”

De berigten uit Spanje doen de absolutistische strekking der meerderheid van het Kabinet langs hoe sterker uitkomen. Zij verzekeren dat de maarschalk Narvaez reeds tot de minderheid behoort en dat de heer Nocedal de meerderheid op zijne hand heeft. Narvaez en Pidal zouden het spoedig bijeenroepen der Cortes ter sprake hebben gebragt, maar de groote meerderheid der Ministers van oordeel zijn geweest dat die zaak voor onbepaalde tijd uitgesteld moet worden. Wel gaf de heer Pidal zijn voornemen te kennen om zijn voorstel eerlang te her-nieuwen, maar eene herhaalde weigering wacht hem dan gewis. Men maakt de opmerking dat koningin Isabella II, bijaldien zij als absolutistische Vorstin heerschen wil, haren oorsprong verzaakt en dan even goed den troon aan den oudsten zoon van don Carlos af konde staan.

KEULEN den 13 november.

De beide Pruissische Wetgevende Kamers, het Heerenhuis en het Huis der Afgevaardigden, zijn bij Koninklijk besluit van 11 dezer tegen den 29 november aanstaande, tot het houden van hare zitting, te Berlijn zamengeroepen.

Eene nieuwe wederom Vorstelijke huwelijksverbintenis is ophanden. In het officieel Weener dagblad leest men namelijk dit: „De banden, welke tusschen het

Keizerlijk Huis en de Koninklijk Belgische Familie bestaan, zullen door eene verblijdende familiegebeurtenis eerlang nog naauwer worden toegehaald. Wij zijn namelijk in staat gesteld de ophanden zijnde huwelijksverbintenis tusschen Zijne Keizerlijke Hoogheid den aartshertog Ferdinand Maximiliaan (geboren 6 juli 1832), broeder van Z. M. den Keizer, vice-admiraal en opperbevelhebber der Keizerlijke marine, en Hare Koninkl. Hoogheid prinses Charlotte (geb. 7 juni 1840), dochter van Z. M. den Koning der Belgen, te kunnen aankondigen.”

Graaf Leo von Thun, de Oostenrijksche minister van eeredienst en openbaar onderwijs, diende dezer dagen zijn ontslag bij den Keizer in, die daarop verklaarde over de diensten des Ministers wel voldaan te zijn en den wensch uitte dat hij zijne portefeuille behouden mogt.

Keizer Alexander en zijn broeder de grootvorst Michiel maakten in het laatst der vorige maand eene inspectiereis naar Tula, waar de grootste Russische wapenfabrieken gevonden worden, waarna de Grootvorst naar Kiew, de grootste verzamelaarsplaats der artillerie in het westen des Rijks, verder reisde. Alles werd door de beide Vorsten met de meeste naauwlettendheid in oogenschouw genomen, hetwelk sommigen stof tot allerlei gesprekken en gissingen geeft.

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 13 november.

De Vectis is met 1400 balen zijde in deze haven gearriveerd. Dat vaartuig had de Indische brievenbussen aan boord, met berigten uit Bombay tot 17 oktober. Het dagblad van Delhi, van 13 oktober, bevestigt den val der stad Herat, ten gevolge van uithongering. De gouverneur en zijne familie zijn ter dood gebragt. Door gedurige versterkingen was het Perzisch leger tot honderd-duizend man opgevoerd. Dost Mohammed bevond zich zonder geld en zijne troepen zijn te Kandahar aan het muiten geslagen. Een nader bericht beweert echter dat de Perzen door de Affghanezen weder uit Herat gedreven zijn. — De dagbladen van Calcutta en Bombay keuren de plannen tot het leggen van een spoorweg door de vallei van den Eufrat sterk af, uit hoofde de kosten van vervoer te hoog zouden loopen.

Uit Konstantinopel gaan de berigten tot 7 dezer. Reschid-pacha had bereids den Ministerraad gepresideerd. Mehemet Ali-pacha blijft aan het hoofd van het departement der marine en Fuad-pacha aan dat der buitenlandsche zaken.

KOPENHAGEN den 13 november.

Volgens een heden uitgegeven bulletin is de Koning door de roos in het aangezicht aangetast. Z. M. bevindt zich op het kasteel van Friedrichsburg. De ziekte volgt haren geregelden loop.

MADRID den 14 november.

De Gaceta bevat de benoeming der heeren Ayllon tot gevolmagtigd minister te Lissabon, Bermudez Castro te Weenen, Alexander Castro te Turijn, Rivera te Berlijn en Laya Quinones in Zwitserland.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 13 november.

De Staatsbladen n.º 105 en 106 bevatten de wetten van den 1 dezer, houdende naturalisatie van D. Cowan en A. Feldmann; — n.º 108 de wet van den 1 dezer, tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1857, — en n.º 109 de wet van den 1 dezer, tot onteigening van percelen voor de verlenging van het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van donderdag 13 november.

(Vervolg.)

Thans zijn aan de orde de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot vermindering van het zegelrecht op de certificaten werkelijke schuld en op de bewijzen van aandeel in vreemde geldleeningen.

De heer van Borse zal alleen over de wet in haar geheel spreken. Zijne bedenking is, dat hier alweder een losse greep in de zegelwet gedaan wordt; gisteren is in de afdeelingen weder een ander ontwerp nopens de griffieregten onderzocht; dit zijn allerlei partiële veranderingen, daargelaten het bezwaar dat daaruit voor het nagaan der wet ontstaat, daardoor wordt ook nog het verband der zegelwet uiteengerukt en wordt de weg voor meerdere en dringende verbeteringen afgesloten. Hij zal nu niet over het dagbladzegel spreken, maar zich bepalen bij het zegel der buitenlandsche dagbladen en tijdschriften; deze wil hij ten minste gelijk gesteld hebben; hij dringt ook aan op de afschaffing van het zegel op wetenschappelijke tijdschriften, die binnen de 14 dagen uitkomen, en op het nemen van krachtiger maatregelen op de ontduiking der zegelwet, juist van den kant van hen, die bij dit ontwerp gebaat worden; bij voorbeeld de ontduiking van het zegel op wisselbrieven, polissen van assurantie en contracten op beleeningen en prolongatie. Zoo daarin voorzien wordt, dan zal hij zeer gaarne medewerken tot wegneming van bezwaren, die nog op de bankiershuizen rusten en die hier worden voorgesteld om op te heffen.

De heer Rochussen zegt, dat de zegelwet aanleiding geeft tot een ruim veld van beschouwingen; hij zal die wet nu slechts beschouwen voor zoo veel dit ontwerp betreft. Deze wet wil: 1º, een lager zegel op de cer-

tificaten der nationale schuld; dit is, wat het finantieel belang betreft, zeer gering en kan dus gerustelijk worden aangegopen; 2°, vermindering van het zegelregt op buitenlandsche geldleeningen; ook dit acht hij wenschelijk en voordelig in het belang van den wissel- en fondsenhandel; 3°, bloote opheffing van de toestemming des Konings voor het aangaan van buitenlandsche geldleeningen hier te Lande; in den regel zou hij daarvoor zijn, maar zoo als dit hier wordt voorgesteld, zonder eenige nadere voorziening, acht hij gevaarlijk, omdat dan elke oorlogvoerende Mogendheid hier eene geldleening kan sluiten; alleen als het uitgemaakt ware, dat dit de neutraliteit niet schaadt en dat dit stelsel als regel tegen een ieder zal worden volgehouden, dan zou men deze bepaling kunnen goedkeuren; hij verzoekt den Minister van Buitenlandsche Zaken deswege zijne meening te willen mededeelen, en hij wijst er ook op dat door eene ongeclausuleerde opheffing van het verlot des Konings het voor de vijanden van Nederland mogelijk zou zijn, hier geldleeningen tegen ons zelf te sluiten. Hij is voor het 1ste en 2de, maar tegen het 3de deel van het ontwerp. Hij geeft in bedenking om nu, in vollen vrede, dit beginsel in ernstige overweging te nemen.

De heer de Kempnaer verdedigt al de drie onderdeelen der wet, uit het oogpunt van ontheffing der nijverheids-ondernemingen en dus uit een staathuishoudkundig oogpunt, zonder dat hij deelen kan de bezwaren van den vorigen spreker nopens het derde punt, omdat het voor de Regering het beste is hier geheel neutraal te zijn. Overigens is het veelal moeilijk om eigenlijk te weten of er een staat van oorlog is of niet.

De heer Godefroi zegt, naar aanleiding van het gesprokene door den heer van Bosse, die eigenlijk geene bezwaren heeft geopperd, maar om andere redenen tegen het ontwerp is, dat men zich niet van de aanneming moet laten weerhouden, omdat er niet nog andere wijzigingen in de zegelwet gebragt zijn. Ook hij wenschte die wijzigingen, maar zal desniettemin dit ontwerp aannemen, behoudens hetgeen uit den loop der discussie nopens het derde punt zal blijken. Wat de beide eerste onderdeelen betreft, verdedigt hij die nader meer in het breede.

De Minister van Buitenlandsche Zaken erkent dat het zeer moeilijk is om de vraag te beantwoorden, of bij de afschaffing van het voorbehoud des Konings tot weigering of toestemming tot het aangaan van buitenlandsche leeningen, de Nederlandsche Regering dit altijd zou volhouden tegenover iederen, zonder dat dit de neutraliteit schendt. Hij is het met den heer de Kempnaer eens dat er veel te zeggen is over de questie dat het geven of weigeren van toestemming vervalt. Maar om nu te zeggen, dat het altijd vol te houden is, dat alle leeningen kunnen worden gesloten zonder dat de neutraliteit er door geschonden worde, daarop is hij niet voorbereid nu op eens te antwoorden.

De Minister van Financien geeft het den heer van Bosse toe, dat er nog andere voorzieningen in de zegelwet noodig zijn, voornamelijk wat betreft de ontduiking van het zegel op wissels, maar dit is geen reden om dit ontwerp af te stemmen; doch hij geeft niet toe, dat de ontduikingen zouden komen van de zijde der huizen die bij dit ontwerp bedoeld zijn. Hij verdedigt de bepalingen der wet, vooral in het belang van het sluiten van buitenlandsche leeningen, die nu door het hooge zegelregt worden tegengehouden. De Minister gelooft dat art. 3 zonder bezwaar kan blijven bestaan. Artikel 26 der wet van 31 mei 1824 kan niet in stand blijven, of er moet eene poenaliteit bij bepaald worden; hij refereert zich overigens aan het gezegde door den Minister van Buitenlandsche Zaken.

De heer Rochussen dankt den Minister van Buitenlandsche Zaken voor de gegeven inlichtingen nopens art. 3. Hij neemt acte daarvan, dat de Regering niet onder alle omstandigheden het aangaan van leeningen door vreemde Mogendheden, in tijden van oorlog, zal kunnen toelaten. Hij zal geen amendement voorstellen, maar tegen artikel 3 stemmen; wordt artikel 3 aangenomen, dan zal hij tegen de geheele wet stemmen.

De heer van der Linden vraagt of er reden is om den aanmaak van certificaten bij eene bijzondere wet aan te moedigen. Het blijkt dat er geene behoefte bij het publiek aan certificaten bestaat; hij schrijft dit daaraan toe, dat tegenwoordig meerderen inschrijving nemen op het grootboek, ten gevolge der verbeterde communicaatiemiddelen. Hij vereenigt zich overigens met den wensch tot herziening der zegelwet; dan kunnen alle punten geregeld worden en behoeft men niet enkele grepen bij bijzondere wetten te doen. Nopens het derde punt kan hij het bezwaar van den heer Rochussen niet deelen, terwijl het gevaar, dat in ons eigen Land leeningen zouden kunnen worden gesloten voor vijanden, waarmede wij in oorlog zijn, bij spreker niet weegt, daar hij zich gerust kan stellen met de bepaling van het strafwetboek, die op dergelijke daad de doodstraf stelt.

De heer van Bosse antwoordt dat, als hij gesproken heeft van ontduiking van het zegel op wissels, hij niet gesproken heeft over uitzonderingen, die hij weet dat bestaan, maar dat hij alleen heeft opgemerkt dat de regel ontduiking is.

De Minister van Financien geeft in antwoord op den heer van der Linden te kennen, dat de behoefte aan meerdere certificaten is kenbaar gemaakt door de administratie-kantoren, op grond dat de aanmaak daarvan verminderd is. Artikel 2 is vooral eene reden te meer tot aanneming van het ontwerp, daar dit het aangaan van vreemde leeningen aanmoedigt.

De beraadslagingen worden gesloten. Art. 1 en 2 worden zonder beraadslagingen aangenomen. Art. 3 wordt aangenomen met 40 tegen 18 stemmen; tegen stemmen de heeren Heemskerk, de Brauw, Taets van Amerongen, Godefroi, van der Veen, Dommer van Poldersveldt, van Rappard, Storm van 's Gravesande, van Zuylen van Nyevelt, van Heiden Reijnders, L. D. Storm, Sander, Rochussen, Hugenholz, Westerhoff, Kien, Dullert en van Bosse.

Daarna wordt het geheele ontwerp aangenomen met 36 tegen 22 stemmen; tegen stemmen de heeren Thorbecke, van Bosse, Heemskerk, Taets van Amerongen, Meussen, Aemaet, de Poortier, van der Veen, Dommer van Poldersveldt, Hengst, Storm van 's Gravesande, van Zuylen van Nyevelt, Zijker, Boss, van der Linden, L. D. Storm, van Hoëvell, Rochussen, Hugenholz, Westerhoff, Kien en Dullert.

Daarna wordt zonder discussie goedgekeurd de conclusie van het verslag der commissie, omtrent de additionele overeenkomst tot uitbreiding van het handels- en scheepvaartverdrag met Sardinië gesloten.

Thans is aan de orde de beraadslaging over de conclusie van het rapport der commissie, in wier handen waren gesteld de inlichtingen op het adres van A. J. Geluk, te Oud-Vossemeer, wegens zijne inlijving bij de nationale militie. Tot goed verstand dier zaak diene, dat bij besluit der Kamer van den 17 april jl. in handen der commissie werd gesteld een schrijven van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog van den 7/14 dier zelfde maand, bevattende inlichtingen op een adres, door genoemden A. J. Geluk aan de Vergadering gerigt, welk adres bij besluit der Kamer van den 27 november des vorigen jaars in afschrift, met verzoek om inlichtingen, aan voren genoemde Ministers was verzonden. De gegeven inlichtingen bevatten vooreerst eene uiteenzetting der zaak en aanhaling van de bepalingen der wetten van 17 april 1820 (Staatsblad n.º 11) en 8 januarij 1817 (Staatsblad n.º 1), op grond waarvan de door Gedeputeerde Staten van Zeeland, bij besluit van 4 mei des vorigen jaars, aan A. J. Geluk toegekende finale vrijstelling door de genoemde Ministers geacht wordt te zijn strijdig met de wet, en, ten tweede, de gronden waarop genoemde Ministers hebben gemeend eene vernietiging van gemeld besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland aan den Koning te moeten voorstellen en na de bevolen vernietiging den loteling A. J. Geluk tot de dienst te mogen doen oproepen en zijne inlijving bij de militie bevelen. Deze inlichtingen door de commissie in het breede besproken zijnde, zoo is de slotsom van hare overwegingen het navolgende: 1°, dat eene beoordeeling van de juistheid of onjuistheid der uitspraak van Gedeputeerde Staten van Zeeland te dezer zake niets afdoende en dus overbodig is; 2°, dat die uitspraak door Gedeputeerde Staten, krachtens de wet gedaan in hoogste ressort, niet kan worden vernietigd, daar noch de wet van 1817, noch die van 1820 de wijze omschrijft, waarop die vernietiging moest geschieden, en evenmin de gevolgen aanwijst, die daaruit moesten voortvloeijen, hetgeen toch beide ingevolge art. 168 der provinciale wet noodig is, zal er vernietiging kunnen plaats hebben; 3°, dat mitsdien het Koninklijk besluit, hetwelk moest strekken om de vernietiging der uitspraak van Gedeputeerde Staten van Zeeland te bevelen, als genomen in strijd met de uitdrukkelijke bepaling van art. 168 der prov. wet, geene kracht kan hebben, en dus als niet bestaande moet worden beschouwd; 4°, dat mitsdien de meergemelde beslissing of uitspraak door Gedeputeerde Staten van Zeeland, krachtens de wetten van 1817 en 1820 genomen en gedaan, waarbij de adressant A. J. Geluk van de dienst wordt vrijgesteld, alsnog in volle kracht aanwezig is en bestaat, en dat niets aan dezelve hare kracht heeft kunnen ontnemen of alsnog zou kunnen ontnemen; 5°, dat mitsdien de adressant A. J. Geluk na de uitspraak van Gedeputeerde Staten niet kon of mocht worden in dienst gesteld of gehouden, en dat dus het in dienst stellen, zoowel als het in dienst houden, is in strijd met de wet en mitsdien onwettig was en voortdurend is. Kan de Kamer zich met het gevoelen der commissie vereenigen, dan stelt de laatste voor, dat, onder mededeeling van een afschrift van het verslag der commissie, de vijf vorenstaande punten als het gevoelen der Tweede Kamer worden kenbaar gemaakt aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, onder bijvoeging, dat de Kamer dien ten gevolge vermeent bij de genoemde Ministers ten sterkste er op te moeten aandringen, dat ten opzichte van den adressant A. J. Geluk ten spoedigste de onwettig bestaande stand van zaken ophoude en de wettige stand worde hersteld.

De heer van Deijne bestrijdt de conclusie in het breede en stemt geheel in met de zienswijze der Regering. — De heer van Nispen, rapporteur der commissie, verdedigt de conclusie van het rapport. — De Minister van Binnenlandsche Zaken houdt de beslissing van het Gouvernement vol. — Wegens het vergevorderde uur wordt de voortzetting der beraadslaging bepaald op morgen ten 11 ure.

Zijn ingekomen ontwerpen van wet: 1°, tot regeling van het fonds voortspruitende uit kooprijzen van domeinen voor de dienst van 1856, en 2°, tot verklaring van het algemeen nut van den aanleg van een kunstweg van den grooten weg van de Lemmer naar Sneek. — Verzending aan de afdeelingen.

De commissien van rapporteurs brengen hare eindverslagen uit over de wetsontwerpen: 1°, tot regeling van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1857, en 2°, tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1857. — De dag der discussie zal nader worden bepaald.

De zitting wordt daarop gesloten.

's GRAVENHAGE den 14 november.

H. M. de Koningin-Weduwe heeft gisteren receptie verleend aan de dames en heeren behoorende tot de Koninklijke Hofhouding, benevens aan het Militair Huis des Konings.

Heden is bij het Provinciaal Gerechtshof van Zuidholland eene plechtige openbare vergadering gehouden, waarin de installatie heeft plaats gehad van mr. W. F. L. G. François tot advocaat-generaal bij dat Hof, in plaats van mr. J. W. Gefken, die tot hoogere betrekking elders benoemd is. Bij die gelegenheid zijn toepasselijke aanspraken gehouden door de heeren mr. Philippe, voorzitter van het hof, en mr. van Galen, procureur-generaal bij hetzelfde, waarin het leedwezen werd te kennen gegeven over het vertrek van den heer Gefken, maar waarin tevens zijn opvolger, mr. François, in hartelijke taal de verzekering werd gegeven van hunne tevredenheid, ook uit naam van het Hof, over zijne benoeming; daarbij werd in herinnering gebragt dat de heer François vroeger als advocaat voor het Hof is opgetreden en nu gedurende 5½ jaren de betrekking van substituut-officier bij de Regtbank heeft vervuld; in die verschillende betrekkingen heeft hij steeds van zijne uitgebreide regtskennis en zijne bijzondere begaafdheid blijken gegeven. Die aanspraken werden gevolgd door eene warme toespraak van den heer François zelf, die blijken droeg van het diep gevoel, dat hij had van het gewigt van het oogenblik en van de belangrijke betrekking waartoe hij thans geroepen is; hij aanvaardde die met moed en vertrouwen en rekende daarbij op de welwillendheid en vriendschap van het Hof, de ambtenaren

van het Openbaar Ministerie en die van de griffie; ook beval hij zich aan in de voortdurende vriendschap van heeren advocaten en procureurs, die hij tot hiertoe zoo ruime mate had mogen ondervinden. — Na zijne rede werd door den deken der orde van advocaten, den heer Faber van Riemsdijk, eene toespraak gehouden; uit naam van allen gaf hij den heer François hun genoege te kennen over zijne verheffing tot eene zoo aanzienlijke betrekking en gaf hij de verzekering van de voortdurende vriendschap van de leden der balie; waarna deze plechtige zitting werd gesloten.

Heden had in eene plechtige algemeene openbare vergadering der Arrondissements-Regtbank alhier de installatie plaats van den nieuw benoemden substituut-officier van justitie bij die Regtbank, den heer mr. C. F. van Maanen, laatstelijk dezelfde functien vervullende bij de Regtbank te Alkmaar. De nieuw benoemde werhartelijk geluk gewenscht door den officier van justitie en den president der Regtbank, waarna de heer van Maanen zich in de welwillendheid en vriendschap der Regtbank aanbeval. Eenige hartelijke woorden, door den nieuw benoemden substituut-officier tot de leden der balie gerigt, werden beantwoord door den heer Faber van Riemsdijk, deken der orde van advocaten, die, zoowel uit zijnen naam als uit dien der andere heeren advocaten en procureurs, die in aanzienlijken getale waren opgekomen, den heer van Maanen geluk wenschte met zijne benoeming en de hoop te kennen gaf, dat deze zijn loopbaan moge strekken tot zijne verdere bevordering. Hiermede was deze plechtigheid geëindigd.

Ten gevolge van den storm, die sedert drie dagen uit het noord-noordwesten heeft gewoed, zijn nimmer minder dan vijf en twintig haringschuiten, welke eerst kogeleiden van Scheveningen waren afgevaaren, verplicht geweest de visscherij te verlaten; de meesten zijn met verlies van hunne vlieten en enkelen ook met schade aan de vaartuigen sedert gisteren te Scheveningen teruggekeerd.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van vrijdag 14 november. In deze zitting worden de beraadslagingen voortgezet over de conclusie van het rapport der commissie, in wier handen waren gesteld de inlichtingen op het adres van A. J. Geluk, te Oud-Vossemeer, wegens zijne inlijving bij de nationale militie.

Nog een aantal leden voert het woord, zoowel voor tegen als over die conclusie, zoo ook de Minister van Binnenlandsche Zaken, terwijl de heer van Nispen van Sevenaer, als rapporteur der commissie, de conclusie een en andermaal verdedigt, vooral tegen de rede van de heer de Kempnaer.

De heer Thorbecke, die voor een deel met de conclusie van het rapport instemt, doch zich tegen een ander deel verklaart, stelt de volgende slotperiode voor: „De Kamer, van oordeel, dat het in dienst stellen of houden van den adressant, ondanks de beslissing der Gedeputeerde Staten in hooger beroep, onbestaanbaar is met de wet, besluit tot mededeeling van dit verslag aan de heeren Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog.”

Daarover heeft nog eenige discussie plaats, ten slotte waarvan de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaart dat hij geene bepaalde reden had om zich tegen de wijziging te verzetten.

De heer Bosscha, die zich noch met de conclusie der commissie, noch met die van den heer Thorbecke, vereenigt, maar het wenschelijk acht, dat de Kamer binnen de grenzen der betamelijkheid, stelt voor, de volgende besluit te nemen: „De Kamer acht gevend op het verschil van gevoelen, hetwelk bestaat omtrent sommige punten van het verslag in beraadslaging, vereenigt zich niet met het voorstel van hare commissie, maar besluit om afschrift van dit verslag te zenden aan de heeren Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, met verzoek den inhoud daarvan in ernstige overweging te willen nemen.”

De heer Elout van Soeterwoude doet uitkomen, dat door de aanneming van een dergelijk voorstel de Kamer nu volstrekt geene meening zou kenbaar maken; en moet toch haar gevoelen doen kennen, al ware het ook dat zij tot de orde van den dag overging.

De heer Thorbecke zegt, dat de wensch, door den heer Bosscha geuit, dat de Kamer ten deze zou blijven binnen de grenzen der betamelijkheid, eene veroordeeling schijnt te bevatten zoo van de conclusie van het rapport der commissie als van sprekers voorstel. Nu moet allen herinneren, dat de Minister zelf geen bezwaar had tegen het laatste, zoodat er minder grond schijnt te bestaan om aan onbetamelijkheid te denken. Hij moe hierbij wijzen op de roeping der Kamer om ten deze eene beslissing te nemen, waar beweerd wordt, dat regten of belangen gekrenkt zijn. De belijdenis, dat de Kamer geen gevoelen heeft, gelijk het voorstel van den heer Bosscha medebrengt, zou gelijkstaan met een sluit van een dispuut-collegie, in strijd met de roeping der Vergadering. Om nu, na de verlangde en ontvangen inlichtingen, eenvoudig te wijzen op het verschil van gevoelen en te eindigen zonder een gevoelen te uiten, maar toch in ernstige overweging te geven een verstel, waarmede men zich niet vereenigt, — dit acht de spreker eene protestatio actui contraria.

De heer Bosscha wijziget nader zijn voorstel, in dien zin, om de woorden: „vereenigt zich niet,” te vervangen door: „zonder zich te vereenigen.”

Het nader gewijzigde voorstel van den heer Bosscha, nu in hoofdlijke omvraag gebragt zijnde, wordt verworpen met 46 tegen 15 stemmen. Voor stemmen de heeren Stolte, Bosscha, van Rappard, Hoffmañ, van Deijne, van der Poel, de Kempnaer, Schimmelpenninck van der Oije, Taets van Amerongen, Rochussen, Baud, van Franck, Sander, van Forceest en van Goltstein.

Het voorstel van den heer Thorbecke wordt aangenomen met 41 tegen 20 stemmen. Tegen stemmen de heeren Stolte, Bosscha, van Rappard, Hoffmañ, van Deijne, van der Poel, Hoekwater, van Lynden, de Kempnaer, Schimmelpenninck van der Oije, Taets van Amerongen, Rochussen, Baud, van Reede van Oudtshoorn, van Heiden Reijnders, de Brauw, van Franck, Delprat, Kien en van Goltstein.

Dien ten gevolge is de conclusie van het rapport der commissie komen te vervallen.

(Het vervolg in een volgend N.º.)

[In den verderen loop der zitting is beraadslaagd over de conclusie van het rapport der commissie nopens

verslag over de Oostindische kolonien over 1853, welke conclusie ten slotte is aangenomen. Mede is goedgekeurd de conclusie van het rapport der commissie nopens onderscheiden tractaten tot toelating van consulaire agenten van vreemde Mogendheden in onze Oostindische kolonien.]

— Uit de antwoorden der Regering nopens hoofdst. XI (kolonien) der Staatsbegroting voor 1857 blijkt, dat de door haar beoogde „maatschappelijke hervorming,” waaromtrent nog in deze Zitting een wetsontwerp zal worden ingediend, geen ander doel heeft, dan om aan den staat den slavernij een einde te maken. De Regering wenschte den maatregel intusschen niet te bestempelen met het woord vrijverklaring, omdat een-verkeerd begrip daarvan tot teleurstelling en verbittering onder hen zoude kunnen leiden en de droevigste gevolgen voor de kolonie na zich slepen. Bij de behandeling van dit onderwerp zullen, behalve het rapport der Staatscommissie, de van den Gouverneur van Suriname ontvangene inlichtingen en ook zijne bedenkingen der Regering van groot nut zijn.

In de antwoorden, der Regering nopens hoofdstuk XI (kolonien) leest men onder anderen: „De handhaving van het Koninklijk besluit van 13 januarij 1854 schijnt der Regering noodig toe, zoo lang de ontvreemding van 's Lands gebied en de beschikking over zijne geheimen, in plaats van met verachting te worden bejegend, door eigenbelang en trouweloosheid nog gestadig worden bevestigd. Hoezeer het tegenwoordig hoofd van het departement van Kolonien ook niet minder dan zijn voorganger genegen is de kennis van Indië te bevorderen, en door openbaarheid den zin voor wetenschap en geschiedenis wenschte aan te kweken, acht hij zich niettemin verplicht om die verordening met gestrengheid toe te passen, sedert eene voor weinige weken te 's Gravenhage aangekondigde boekverkoop hem in de gelegenheid gesteld heeft een honderdtal hoogst belangrijke en aan het archief der algemeene secretarie van Nederl. Indië ontvreemde originele bescheiden weder magtig te worden. De tijdschriften voor Indische taal-, land- en volkenkunde, zoo hier te Lande als in Indië uitgegeven, worden overigens duidelijk genoeg aan, dat van het boven aangehaalde besluit geene onderdrukking der wetenschap het doel noch het gevolg is.”

ROTTERDAM den 14 november.

De veemarkt te Oud-Beijerland werd gisteren ondanks het ongunstige weder druk bezocht; er waren 752 stuks vee ter markt gebragt; op het laatst van de markt is tot vrij hooge prijzen veel verhandeld.

— Ll. maandag werd de stad Leyden met een bezoek vereerd van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Kolonien, vergezeld van eenige hoofdambtenaren der departementen van marine en van oorlog, ten einde de aldaar gevestigde Koninklijke Nederlandsche grofsmederij te bezigtigen, maar vooral een door die instelling op kleine schaal vervaardigd model, dat op last der hooge Regering is in gereedheid gebragt en tot in de geringste bijzonderheden de inrigting en werking van deze fabriek aantoonde, met het doel, om als nieuw geschenk den Keizer van Japan te worden aangeboden. Nadat genoemde autoriteiten de grofsmederij en daarna het model ten huize van den directeur bezigtigd hadden, voor hetwelk zij magtiging verleenden om het naar Japan over te voeren, maakten zij hunne opwachting bij Z. K. H. den Prins van Oranje, gebruikten daarna een dejeuner-dinatoire, hun door den heer wethouder *Bucaille*, president-commissaris der grofsmederij, aangeboden, en vertrokken met den spoortrein van zes ure weder naar de residentie.

Heden is aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer mr. *M. de Keyser*, geboren te Cromvoirt en gevestigd te Alphen, na openlijke verdediging van een akademisch proefschrift, inhoudende bijdrage tot de kennis van het blaauwzuur, met drie door den schrijver waargenomene gevallen van verdrigting door blaauwzuur bevattende zelfstandigheden; vervolgens tot doctor in de verloskunde de heer *E. A. G. van den Bogaert*, med. doctor, geb. te 's Hertogenbosch, na verdediging van theses argumenti obstetricii.

— Van de veroordeeling, door de Arrondissements-Rechtbank te Haarlem, van den timmerman *J. van der Weiden* Gz., aannemer van de, tijdens het Costersfeest, ingestorte tribunes, is door hem geappelleerd bij het Provinciaal Gerechtshof. Dezer dagen is die zaak aldaar behandeld. Het is het vonnis van de Rechtbank (zes weken gevangenisstraf, twee geldboeten a f 50 en de kosten) veranderd in eene cellulaire gevangenisstraf van acht dagen en de kosten.

Eergisteren heeft in de Utrechtsche dwarsstraat bij den Amstel te Amsterdam een treffend ongeluk plaats gehad. De huisvrouw van *H. van den Akker*, eenig goed van uit een vlieringluik ter drooging willende ophangen, reikt te ver en verliest het evenwigt, waardoor de houten armen breken en zij naar beneden stortte. De schedel was haar verbrijzeld en heilkundige hulp, onmiddellijk op de plaats des ongevals tegenwoordig, vermogt niets. Zij verkeerde in gevorderden zwangeren toestand en laat een diep verslagen man met drie nog jeugdige kinderen na.

— Te Huizen (classe Amsterdam) is met algemeene stemmen beroepen ds. *W. Kraijnenbelt*, pred. te Overschie.

— Ll. maandag avond had in de sociëteit *de Unité* te Vlissingen, ter eere van de Oostenrijksche instructie-korvet *Radetzky*, eene soirée musicale dansante plaats. De zaal was tot dat einde smaakvol en passend gedecoreerd, terwijl de muziek van de Oostenrijksche korvet en van het 1ste regement Infanterie elkander afwisselden en die avond alzoo de aangenaamste herinneringen achterliet.

— Eergisteren ontstond brand in de woning van *M. Kars* te Apeldoorn; de woning, benevens een groot deel van den inboedel, is eene prool der vlammen geworden.

— Uit Doesburg wordt gemeld, dat in het aanstaande jaar de straten aldaar met gaz zullen verlicht worden.

— Wij zijn in de gelegenheid gesteld, zegt de *Enschederse Courant*, het volgende mede te deelen, omtrent de nabij Bentheim ontdekte steenkolen. De steenkolenlaag is gevonden op den top en langs de helling van een heuvelrug, ten Z. W. van Bentheim, regts van den straatweg van Gildehaus naar Bentheim, de bovengrond bestaat uit eene gele klei- of mergelsoort en is bebouwd. Op verschillende plaatsen zijn ingravingen geschied en zelfs op eene diepte van drie voet reeds sporen van

kool gevonden; op twee plaatsen ter diepte van ongeveer elf tot vijftien voet komt eene bank voor, welke eene dikte van circa drie voet moet hebben. Diepere boringen hebben voor alsnog tot geen resultaat geleid, terwijl daarbij als ondergrond tot aanmerkelijke diepte is gevonden eene soort van blaauwe mergel of klei. De kool zelf is zwart, niet geschiht zoo als de Engelsche kool, maar van meer compacte zelfstandigheid, zeer glanzig en zacht op de breuk, waar zij een harsachtig of pekaardig aanzien heeft en wel op asphalt gelijkt. Bij de verbranding ontwikkelt zich eene vrij sterke hitte en eene vetreuk. De kool brandt zeer licht, doch houdt vrij lang tegen; zij is bijzonder rijk aan gaz, zelfs rijker dan de Engelsche kool. Een nader en grondig onderzoek zal alleen de waarde der ontdekking kunnen bepalen.

— Het *Journal du Limbourg* meldt, dat ll. donderdag onder het dorp Buggenum, bij het ophalen van kiezel, van den bodem der Maas, een horen van een dier der voorwereld gevonden is, lang 2 el en 15 duim, 1 el dik, en wegende 35 Ned. ponden. Vermits dit been blijkbaar een regterhoren is, schijnt de gissing niet zonder grond, dat dit dier tot het geslacht der buffels of runderen van eene verbazende grootte heeft behoord. Het is niet de eerste keer dat in Limburg dergelijke overblijfsels ontdekt zijn; nu ruim 30 jaren geleden vond men op een kwartier uurs van Maastricht, bij het ontgraven der Zuid-Willemsvaart, het gedeelte van den kop en eenige kolossale beenderen van een mammoth of olifant der voorwereld.

— De waterhoogte te Arnhem was den 13 dezer 0,74 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 13 dezer 4 voet 9 duim Keulsch peil (4 voet 10 duim Rijnlandsch).

— Zr. Ms. stoomschip *MERAPI*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *J. J. Westerouwen van Meeteren*, van Vlissingen naar Batavia, was ll. woensdag op de hoogte van de Singels.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 14 November.

OVERLEDEN: *J. J. Kuipers*, z., 10 m. — *M. Garwalho*, z., 2 j. — *M. Arbon*, vrouw van *F. H. Batendonk*, 33 j. — *J. Cramer*, wed. *C. Ganter*, 68 j. — *G. de Jeu*, z., 15 j.

BEVALLEN: *E. van Steenberghe*, geb. van *Eyk*, d. — *J. van Krimpen*, geb. Hoogendijk, d. — *P. van Raalt*, geb. Ravenschoot, d.

PUBLIEKE VERKOOPING

van **BOUW- en WEELANDEN**, op Vrijdag den 14 November 1856, in de Herberg **DER HOEVEN HOLLAND**, te Zevenhuizen, van 69 Bunders 88 Roeden 20 Ellen Vwei- en Bouwland, gelegen in sectie E, van den Zuidplaspolder, onder de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, strekkende van den Ringdijk oostwaarts tot aan den eersten Toeg; bekend op de Polderkaart no. 1 tot en met 22, en bij het Kadaster sectie B bis, no. 239 tot en met 279, als:

Perc.	Polder	Kadaster	Groot	In trek.
1.	ns. 22	en 21.	na. 274—279.	10 B. 34 R. 70 E. f 7962. 50, verk.
2.	» 20	» 19.	» 268—273.	10 B. 27 R. 50 E. - 7710. — »
3.	» 18	» 17.	» 262—267.	9 B. 91 R. 10 E. - 6944. — »
4.	» 16	» 15.	» 257—261.	8 B. 83 R. 40 E. - 5967. — »
5.	» 14	» 13.	» 253—256.	7 B. 71 R. 40 E. - 5018. — »
6.	» 12	» 11.	» 250—252.	6 B. 46 R. 60 E. f 4690. 75, daarboven f 25, »
7.	» 10	» 9.	» 248 en 249.	5 B. 54 R. 40 E. f 4440. —, daarboven f 50, oppag.
8.	» 8, 7 en 6.	» 245—247.	6 B. 14 R. 60 E. f 5075. 75, daarboven f 50, »	
9.	» 5, 4, 3, 2 en 1.	» 239—244.	4 B. 64 R. 50 E. f 4410. —, daarboven f 225, verk.	

Beetjdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 14 nov. Gearriveerd *Pijenoord* (st.) van Londen: *Ocean Queen* (st.) van Hull; *Bordeaux* (st.) v. Bordeaux; *Sea Gull* (st.) v. Hull, en *Nederlands Koning*, Calander, van Brouwershaven (per *Zuid-Holland*); de wind N. N. W. — N. W., buijlig. ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Ablasserwaard*, van Lindern, naar Cardiff en Sydney; *Leyant*, van Gelderen, n. Gibraltar; *St. Andrews*, Johns, naar Newcastle, en *Martha*, Besford, naar Grangemouth.

BRIELLE 14 nov. (Kompassend.) Niets gepasseerd. MAASSLUIS 14 nov. (N. — N. W., met buijen.) Niets gepasseerd. BROUWERSHAVEN 14 nov. (N. N. W. — N. W.) Bij ton n. 0.4 ligt een barkschip ten anker, de naam of natie nog onbekend, vermoedelijk de *Cataraqui*, van Akyab n. Schiedam.

TEXEL 13 nov. (N. N. O.) Gearriveerd 's *Gravenhage*, C. J. Nink Blok, van Akyab, laatst van Falmouth, lek, met verlies van anker en ketting en met meer andere schade; *Lion* (st.), *Diana* (st.) en *Sir Robert Peel* (st.), alle drie van Londen, en *Stad Almelo*, Plym, van Dundee, de laatste met verlies van een anker; gisteren nog *Magnet* (st.) van Londen. — Vertrokken *Catharina*, Zeegers, naar Oporto, en *Aurora* (st.) naar Londen.

VLEIE 10 nov. Vertrokken de *Amstel* (st.) naar Harburg. DELFZIJL 11 nov. Gearriveerd gisteren *Leentje Dost*, Rasker, en *Imke Gleen*, Puister, beiden van Stettin. — Kaplt. Taay, van Noorwegen alhier binnen, rapporteert, op 56 gr. NB. en 5 gr. OL. gevischt te hebben eene groote boot, gemerkt *Masso of Hartlepool*.

VLISSINGEN 12 nov. Gearriveerd gisteren *Alma*, Bowbyes, v. Hartlepool; op de Schelde *St. Pierre & St. Paul*, Bauwens, van Villanova, en *Jantje Wilkens*, Hotze, van St. Petersburg.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te RIO-JANEIRO 3 oktober *Noordster*, Luteyn, van Swansea; 10 dito *Isidore*, van Oostenbrugge, van Antwerpen. — Te RIO-GRANDE 27 augustus *Zeeploeg*, Koster, van Hamburg. — Te St. VINCENT (Kaap Vert.) 4 oct. *Schouwen*, Kroll, van Swansea. — Te IJRAILLA 16 oct. *Leyant*, van der Velde, van Konstantinopel. — Te MESSINA 3 nov. *Corneliszoon*, ten Cate, van Palermo, om voor Londen te laden.

Te MONTE-VIDEO 20 sept. *Pantalón*, Bruinseels, v. Antwerpen. — Te SMYRNA 16 oct. *Argo*, Scherpbler, v. Salonika (om voor Amst. te laden); 22 dito *Harmonie*, Tunteler, van Konstantinopel. — Te ANTWERPEN 13 nov. *Maria*, van Wulven, v. Middelburg. — Op de ELVE 12 nov. *Johanna Geerdina*, Schoon, van Newcastle. — Te BREMERHAVEN 12 nov. *Onderneming*, Top, van Carlshamn. — Te HOEKZIJL 8 nov. *Hendrika Jolitta*, Lukkien, v. Veendam. — Te KIEL 10 nov. *Geessina*, Koning, v. Leith. — Te DANTZIG 7 nov. *Mathilde*, Lübcke, van Amst., en *Prouw Ida*, Visser, van Harlingen. — Te BOLDERAA 7 november *Willem I* (st.), Pieters, van Kroonstad.

Vertrokken:

Te GIBRALTAR 31 oct. *Vereeniging*, den Breems, v. Vlaardingen. Van BUENOS-AYRES 5 sept. *Malyne*, de Jonge, naar Gualaquy-chu. — Van RIO-JANEIRO 10 oct. *Komeet*, Nyman, naar Monte-Video, en *Elizabeth*, Hutzing, naar Fernambuk. Van BUENOS-AYRES 11 sept. *Henrica*, Lüschén, n. Antwerpen. — Van RIO-JANEIRO 18 sept. *Jacobus*, van Loon, en 2 oct. *Machtilda Cornelia*, Lundegren, beiden naar Batavia. — Van BORDEAUX 11 nov. *Mauritius*, Regnier, naar Batavia. — Van HAMBURG 12 nov. *Anna Maria Henriette*, Zwaneburg, naar Buenos-Ayres. Van CUXHAVEN 11 nov. *Vrijhandel*, Leverstein, naar Singapore. — Van SWINEMUNDE 10 nov. *Sara*, Albers, naar Termunterzijl, *Antina*, de Buhr, naar Holland, en *Paulus*, Molesma, n. Londen. — Van PILLAU 10 nov. *Catharina Charlotte*, Elsinga, naar Noorwegen. — Van BOLDERAA 7 nov. *Susanna*, Uffen, *Jonge Bolk*, Kolk, *Granus*, van Driesten, *Iris*, Jansen, *Afna Agatha*, Mulder,

Marie & Betty, Zeppen, *Prosper*, Stege, *Catharina*, de Boer, en *Jacoba Alida*, van der Lian, alle negen n. Elsenour, en *Vrije Fries*, Arema, naar Dundee.

Van PILLAU 11 nov. *Sjouke Alida*, Hazewinkel, en *Dankbaarheid*, Potjer, beiden n. Schiedam.

UITGEKLAARD: Van MARSEILLE 10 nov. *Jacoba Christina*, Lutje, naar Falmouth. — Van STOCKHOLM 5 nov. *Geslena*, Bekkering, naar de Noordzee, en *Engelina Petronella*, Kuiper, naar Engeland. — Van KOPENHAGEN 10 nov. *Rieka*, Puister, naar Landsrona.

Te BUENOS-AYRES werd den 30 september beladen het Ned. barkschip *Henriette Elizabeth Susanna*, kapit. C. van Veen, naar Antwerpen.

De schepen *Oud-Nederland*, kapit. Rieper, van Callaa naar het Kanaal, en *Constantia & Elizabeth*, kapit. Stolte, van Antwerpen naar Batavia, beiden te RIO-JANEIRO binnen, hebben na volbragte reparatie, het eerste den 21 september en het laatste den 13 oktober, hunne reizen voortgezet.

Het schip *Stentje Roemlingh*, kapit. Bruns, van Archangel naar Amsterdam, is, volgens brief van ARCHANGEL van den 20 oct., na eene maand op zee doorgebragt en de Noordkaap reeds bereikt te hebben, door hevige stormen genoodzaakt geworden naar Archangel terug te keeren. Van de lading was een gedeelte over boord geworpen, terwijl men rogge gepompt had; men zou lossen.

In de SOND gearriveerd: 11 nov. *Louise*, Mackeprang, v. Petersburg naar Rotterdam; *Paulus*, Molesma, van Stettin naar Londen; *Warnow*, Kelterer, van Riga; en *Maria*, Walker, van Lijbau, beiden naar de Maas; *Gesina*, Pinksterboer, van Koningsbergen n. Flisbertov, en *Juffer Ellegonda*, Brons, van Stettin naar Termunterzijl.

TONNINGEN gepasseerd 9 nov. *Jantina*, de Jonge, van Dapzig naar Delfshaven.

Engeland.

Van LONDEN uitgeklaard 12 nov. *Anna Catharina*, Drent, naar Amst., en *Cornelius Dasse Victor*, Borgman, n. Antwerpen; — in lading *Kykduin*, Oldendorp, n. Batavia en Soerabaja. Te GRAVESSEND gearriveerd 11 nov. *Albina Edzina*, Naafje, en 12 dito *Harmont*, Kramer, beiden v. St. Petersburg. Te DEAL 12 nov. *Eliza Thorston*, Maxwell, v. Batavia. Te GRANGEMOUTH 9 nov. *Duik of Galle*, van Rott. Te GLOUCESTER 11 nov. *Berendina*, Bominga, van Groningen. Te CARDIFF 10 nov. *Ferdinandina Emma*, Tange; van Dordrecht, en *Clara Henriette*, Wegmink, van Amst. Van LIVERPOOL uitgeklaard 11 nov. *Quatre Bras*, Bondix, naar San Francisco. Van HULL vertr. 11 nov. *Mikx*, Kidd, n. Amst.

Te LONDEN gearriveerd 12 nov. *Martha*, Toplant, v. Rendes. — in lading *Jonge Willem*, Kappen, naar Antwerpen; — uitgeklaard *Geerdina*, Stult, naar Antwerpen. Te YARMOUTH 11 november *Thomas Rising*, Bullard, v. Rott. Te FALMOUTH 22 nov. *Antonia Francisca*, Gust, v. Ibraja, om order. Te PILL (Bristol) 11 nov. *de Maas* (st.), van Knapen, v. Rott. Te YRROON 10 nov. *Dionthris Jantina*, Leeuwe, v. Londonderry. Te LIVERPOOL in lading 12 nov. *Verwachting*, Mets, n. Amst. Van CHARLESTOWN vertr. 11 nov. *Juffer Garretts*, Kien, n. Hamburg, en *Margina*, Smit, naar Antwerpen. Van BONESS 11 nov. *Suzannah*, Dagnell, n. Rott.

Te MILFORD binnengekomen 11 nov. *Marth*, Harman, v. Rott. naar Liverpool. — Te BRIDLINGTON 11 nov. *Ann & Elizabeth*, Toms, van Schiedam naar Grangemouth.

Ter reede van FOLKESTONE binnengekomen 12 nov. *Admiral Ver-Hull* (st.), van Rotterdam naar Havre. — Te LOWESTOFFE 12 nov. *Sabina* (Fowey), v. Rotterdam. — Ter reede van GRIMSBY 12 nov. *Ivanhoe* (st.), te Leith te huis behoorende, wegens gebrek aan steenkolen.

Te BOSTON binnengekomen 11 nov. *Graaf van Rechteren* (st.) met vee van Kampen naar Hull, om steenkolen in te nemen. Te DOUVRES binnengekomen 11 nov. *Coral*, Cracknell, van Pentewan naar Rotterdam, met verlies van kluiverboom.

De DOUVRES binnengekomen 12 nov. *Hollan*, Treven, van Swansea n. Dordrecht, zwaar lek en met verlies van anker en ketting; ter reede gearriveerd *Severn*, Pryn, van Akyab naar Amsterdam.

Te HARWICH binnengekomen 11—12 nov. *Rainbow*, Totham, van Dordrecht naar Sunderland; *Brighton*, Colley, v. Stockton n. Rott.; *Rebecca Elizabeth*, Hardwick, v. Rotterdam, n. Harlepool, en *Accommodation*, Wilfers, van Stockton naar Rotterdam, de laatste zwaar lek en met verlies van verschaningen, zijnde door eene stormze beelopen; is op strand gezet.

Het schip *Kate*, kapitein W. Couth, van Rotterdam naar Dublin, te FOWEY binnen, heeft den 12 november de reis voortgezet.

Gepraald:

Den 10 sept., op 5 gr. NB. en 22 gr. WL., *Johanna Geertmids*, Flens, van Amsterdam naar Batavia. Den 22 september, op 13 gr. ZB. en 34 gr. WL., *Mary Goddard*, Kooy, van Schiedam naar Batavia.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, *Concordia*, VV. Phillips. — 50 metalen Roeden, VV. van Houten en Zn.; 285 cer. Kina, 15 v. Inkt, 4 k. Indigo en 5 k. Lacedje, S. A. le Vino en Co.; 2 pannen Rom, VV. A. Fuchs en Co.; 2 k. VVijn, C. Hemmann en Co.; 8 p. Koopm., Diversen; 5 p. dito, 4 manden Schelpen en 1 kist (een Antiope), Order.

LONDEN, *Ceres*, G. Bateman. — 6 f. Rom, Puyggers en Hauck; 108 bossen Gaapjen en 1 vat Toebehooren, R. S. Stokvis en Zn.; 1 k. Kaarten en Boeken, Batenburg en Co.; 100 b. Rijst, Rochuusen en Pit; 12 b. Hop, Th. Browne en Zn.; 59 b. Katoen, C. Steiwag; 1 kistje Planten, J. A. Houwens; 5 vaatjes Oesters, F. Franselot; 20 kistj. Koopm., C. L. Roehlfing en Co.; 12 dito dito, F. van der Vijver en Co.; 11 k. Indigo, S. A. le Vino en Co.; 3 k. dito, C. Hemmann en Co.; 4 k. dito, C. L. Ringroose en Co.; 1 kist Phosphorus, 200 vaatjes en 1 vat Koopm., Order.

Amsterdam.

BATAVIA, *Jupiter*, van der Mey. — 141 p. Tabak en 16 k. Indigo, Gebr. Cramer; 42 k. dito, Cramerus en Co.; 30 k. dito, A. en F. Haerten; 25 k. dito, J. C. Brandt en Zn.; 510 p. Tabak en 7 k. Koopm., Bos, van Maanen en Co., te Rott.; 98 b. Koffij, 2886 kan. Suiker, 142 k. Indigo, 5328 Huiden, 50 legg. Arak, 46 k. Koopm. en 713 b. Bindrotting, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snekheid Nederl. gekoperd *Fregatenschip Rotterdam*, kapitein *P. Vis*, voerende eene gezamenlijken Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe, om in het laatst van November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper*, van *Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen*.

BELFAST, het Nederl. Kotschip *Vriendschap*, kapit. *T. F. Bakker*. Adres ten kantoren van *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

SOERABAJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de seilgze gebouwd en gekoperd Nederlandsch Clipper-Brikschip *Henriette*, kapit. *H. Chevallier*. Adres ten kantoren van *Kuyper*, van *Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen*, alhier, en Gebr. van Ulphen, te Amsterdam.

Beursberigten.

PARIJS den 14 November.

Frankrijk 3 pc. 66. 50. Spanje 14 pc. 234; dito Binnenlandsche 3 pc. 374.

LONDEN den 14 November.

De Geconsolideerden 3 pc. 92½ a 3. Rusland 5 pc. 106; dito 44 pc. 954. Spanje 14 pc. 234 a 3. Buiteni. 3 pc. 41 a 42. Mexico 3 pc. 217 a 22. Holland 4 pc. 96 ditto 24 pc. 65.

ANTWERPEN den 14 November.

Spanje 14 pc. 224; dito Binnenl. 3 pc. 364. Metalliek 5 pc. 754.

ROTTERDAM den 14 November.

Nederlanden, Werkel. Schuld, 24 pc., 62½; idem, 3 pc., 74½; idem, 4 pc., 93½ l. k., 93½ h. k., 98½ gebi. k., Amort. Syndicaat, 34 pc., 89½. België, bij *Rothschild*, 24 pc., 51. Spanje 14 pc., 227½ l. k., 227½ h. k., 227½ gebi. k., Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 95. Oostenrijk, Metalliek, 24 pc., 37½; idem Rente te Amst., 5 pc., 82 l. k., 82½ h. k., 82½ gebi. k., idem Nationale, 5 pc., 73½. Ecuador, Nieuwe, 1 pc., 13½. Griekenland, Coup. ½. Tot zagenoeg onveranderde koersen vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid.

Table with columns: Laagste koers, Hoogste koers, Geblev. koers. Rows include NEDERL., FRANKR., RUSLAND, POLKEN, SPANJE, OOSTERL., GANADA, MEXICO, and various financial instruments like Certificaten and Obligations.

Wisselkoersen.

Table of exchange rates for various locations including London, Hamburg, and Amsterdam, with columns for different types of exchange and rates.

Marktberigten.

GRANEN. Verkocht; Rogge, 142 & Arch. f. 2406/w. van den zolder. MAUWJIN per Red. Vat zonder Fust f. 24. ... ZADEN enz. Koolzaad blaauw...

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 14 November. ROM. Gisteren zijn uit de eerste hand afgedaan 24 stukken, aangevoerd per Hermanus Franciscus, van Nickerie; prijs geheim. DONDEN den 11 November. KOFFIJ. Ceylon Plantation is tot volle prijzen verhandeld; dito Native meer gevraagd...

Advertentien.

Voor de vele bliken van deelneming, ontvangen bij het onverwachte afsterven van ons geliefd jongste Kind, zeggen wij door deze hartelijk dank. Rotterdam 14 November 1856. E. J. M. MONTAUBAN VAN SWIJDREGT, ANNA MONTAUBAN VAN SWIJDREGT, VAN DUYM.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN. TWEEDE LEESVERGADERING bij het Departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op WOENSDAG den 19 November 1856, des avonds ten half acht ure precies, in het Gebouw des Departements.

BEKENDMAKING. Ten einde de geregelde overkomst der Engelsche Fransche en Belgische Correspondentie in het tegenwoordig seizoen te verzekeren, is er een vervoer van dezelve tusschen Moerdijk en Rotterdam georganiseerd...

Er worden gevraagd in een WINKELHUIS eene KEUKENMEID, goede kunnende Werken en koken, en een KINDERMEISJE, tusschen de 16 en 20 jaren, kunnende Naaijen en Breijlen, beide van goede Gerulgen voozien en van de P. Godsdiens. Adres franco, onder letter P, bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandl., Hoogstraat.

ROTTERDAM 26 OCTOBER 1856.

Ofschoon ik tegenwoordig Paard en Koets betalen kan, Ik moet 't toch maar bekennen 'k ben geen Fatsoenlijk Man. N...N

DE PILLEN VAN HOLLOWAY. bezitten eene verbaasende kracht ter herstelling van eene algemeene Verzwakking. Afschrift van eenen Brief van JOHANNES ADRIANUS VAN DER WERF, te Samarang, aan Professor Holloway: „Mijnheer! Sedert een aantal jaren leed ik aan eene trapswijze toenemende verzwakking en was op het punt van te bezwijken; ook verklaarden mijne Geneesheeren dat er geene hoop op herstel was. Toen besloot ik eindelijk uwe Pillen te beproeven en, na die vijf weken gebruikt te hebben begon mijn toestand zeer te verbeteren en was ik na verloop van twee maanden geheel hersteld. (get.) J. A. VAN DER WERF.”

TE HUUR, met Mei 1857, een HUIS, staande op den Hoek van den Steiger en Vismarkt, wijk 5, n. 333, binnen de stad Rotterdam, sinds geruime jaren, met goed succes ingerigt voor KOFFIJHUIS en LOGEMENT, genaamd de Stad Eibersfeld, vroeger het Roode Anker, bevattende ruime ZAAL, diverse KAMERS enz. thans bewoond wordende door den Heer N. Hakker, te bevragen bij N. PEREBOOM, Mr. Timmerman, op de Leuvenhaven, wijk 3, n. 27.

Theatre de Rotterdam. Direction du Theatre Royal Français de La Haye. MERCREDI 19 NOVEMBRE 1856: LA FAVORITE, Grand Opéra en 4 Actes, Musique de Donizetti. M.me Rosine Stoltz ... Leonor. On commencera a 6 1/2 heures.

SALON DES VARIÉTÉS, te Rotterdam, in de Lombardstraat, onder Directie van EDUARD BAMBERG. Op ZATURDAG den 15 NOVEMBER 1856: DE PRIMA DONNA, Comedie-Vaudeville in 1 Bedrijf, waarin Mevr. Barenise Garsman de titelrol zal vervullen. Na hetzelfde eene tweede Voorstelling van DE TOLLE vrolijke Vaudeville in 1 bedrijf. Daarna eene laatste Voorstelling van het Pennelickerslied, Scène in Costuum, voort te dragen door Eduard Bamberg. Tot slot (op algemeen verlangen): DE TWEE ZUSTERS, of een Engel en een Duivel, Vrolijke Vaudeville in 1 bedrijf. Aanvang ten 8 ure. — Entree 75 Cents in vertering. In Studie: HET HUWELIJK BIJ TROMMELSLAG, groote Vaudeville in 3 bedrijven. Op Zondag 16 November 1856: Vijfde Tooneelvoorstelling van het COLLEGE Ontspannings en Genoegen (met introductie). Te Rotterdam, bij ARRENBURG & VAN REYN.

AMSTERDAM den 14 November. GRANEN enz. Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel. Verkocht van Tarwe 125 & bonte Poels f. 475; 127 & dito f. 453; 129 & dito f. 446; 126 & Lubeker f. 440; 128 & Gelders f. 390; Van Rogge 125 & Fomm. f. 233; 149 & N. Int. f. 262; 121 & dito f. 260; 118 & Jar. dito f. 230. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel. ZADEN enz. Koolzaad blaauw, in veiling gering Holst. f. 343, en Holst. Zomersaad f. 357. Raapolie dadelijk en Dec. prijshoudend, voorjaar blaauw: op 6/w. f. 53; vlieg. f. 52; 1 Dec. f. 52 a f. 51; 1 Mei f. 47 a f. 48. Lijnolie dadelijk en December williger, voorjaar blaauw: op 6/w. f. 45; vlieg. f. 44; 1 Dec. f. 44 a f. 44; 1 Maart, April en Mei f. 38 a f. 37. Hennepolie op 6/w. f. 48; vlieg. f. 47. Raapkoeken per 1040 st. f. 100 a f. 105. Lijnkoeken per 1040 st. f. 9 a f. 14.

Schouwburg Concordia, op de Krulskade. KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN. Directie: BREEDE & VALOIS. (N. 4 van 't Abonnement) ZATURDAG 15 November 1856: DE KOOPVROU VAN NIEUWPOORT, Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Fransch, door B. L. (nooit alhier vertoond). Daarna: DE HOED VAN EEN HORLOGIEMAKER, Blijspel in 1 bedrijf, naar het Fransch van Mw. E. de Girardin, door B. L. Aanvang ten 6 1/2 ure. Entree-Prijs f. 0. 99. Na 9 ure 50 Cents. Plaatsen kunnen aan het Lokaal besproken worden f. 10 Cents extra voor iedere plaats. In de Zaal mag niet gerookt worden.